

Μία σημαντική Ημερίδα, για τη συμπλήρωση εξήντα χρόνων από την απελευθέρωση του Αουσβιτς, πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 17 Μαΐου, στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Οργανωτής ήταν ο Τομέας Πολιτικής Κοινωνιολογίας και Συγκριτικής Πολιτικής Ανάλυσης του Παντείου σε συνεργασία με την Ψυχιατρική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Θράκης. Η Ημερίδα χαρακτηρίζεται σημαντική, λόγω, κυρίως, του πλούσιου προβληματισμού που αναπτύχθηκε, αλλά ταυτόχρονα επειδή, όπως επισημάνθηκε, είναι η πρώτη δημόσια εκδήλωση, στην Ελλάδα, από θεσμικό φορέα για το θέμα και η μοναδική επιστημονική Ημερίδα που πραγματοποιείται στην επέτειο των εξήντα χρόνων.

Ο κ. Αλκης Ρήγος, δίνοντας το στίγμα της εκδήλωσης, μίλησε για την πολιτική και επιστημονική ανάγκη της υπεράσπισης της μνήμης ενάντια στις ποικίλες "αναθεωρητικές" τάσεις που επιχειρούν την παραχάραξη και ακύρωση της Ιστορίας. Η κα Δέσποινα Παπαδημητρίου, αναφερόμενη στη διεθνή επιστημονική συζήτηση για το Ολοκαύτωμα, ανέδειξε τις θεωρητικές του διαστάσεις, ενώ η κα Ρένα Μόλχο, επικεντρωνόμενη στην εξόντωση της εβραϊκής κοινότητας της Θεσσαλονίκης, θύμισε τα "σκληρά γεγονότα" που δεν πρέπει να ξεχνούμε, επισημαίνοντας τις δυσκολίες αλλά και την αναγκαιότητα της ένταξης της γενοκτονίας στην εθνική μνήμη.

Στη δεύτερη ενότητα, οι ομιλητές ανέδειξαν την έδραση του αντισημιτισμού στο υποσυνείδητο, σε σύγκριση με φαινόμενα όπως ο ρατσισμός και η ξενοφοβία (κ. κ. Πέτρος Χαρτοκόλης και Νίκος Τζαβάρας), ενώ η κα Αριέλα Ασέρ αναφέρθηκε σε μια σημαντική πρόσφατη έρευνα, με απογόνους θυμάτων του Ολοκαυτώματος και ναζιστών ιθυνόντων, που εξέτασε τις ψυχολογικές επιπτώσεις του γεγονότος στις δύο ομάδες.

Στην τρίτη συνεδρίαση, η κα Οντέτ Βαρών, εστιαζόμενη στο εμβληματικό στρατόπεδο του Αουσβιτς, ανέπτυξε τους τρόπους με τους οποίους συγκροτείται η μνήμη, τονίζοντας παράλληλα τις αποσιωπήσεις: για πολλές δεκαετίες, στις εκδηλώσεις για το στρατόπεδο, η εξόντωση των Εβραίων δεν θεματοποιούνταν ως γεγονός.

Στην τέταρτη συνεδρίαση, ο κ. Θάνος Λίποβατς μίλησε για τον "λεπτό" αντισημιτισμό (μετάφραση του όρου subtitle), ενός αντισημιτισμού που διαχέεται σε πολλές εκφάνσεις της πολιτικής ζωής και του δημόσιου λόγου.

Ο κ. Ανδρέας Πανταζόπουλος, χρησιμοποιώντας ως παράδειγμα πρόσφατες δηλώσεις του Μίκη Θεοδωράκη, μίλησε για τον "νέο αντισημιτισμό", ο οποίος δεν περιορίζεται στην παραδοσιακή Δεξιά, αλλά συνδέεται με ρεύματα όπως ο αντιαμερικανισμός και ο αντιιμπεριαλισμός. Τέλος, η κα Βασιλική Γεωργιάδου, αξιοποιώντας το υλικό σχετικών ερευνών, αναφέρθηκε στον ρόλο του αντισημιτισμού στο πλαίσιο του πολιτικού λόγου της ευρωπαϊκής ακροδεξιάς.

Η Ημερίδα έκλεισε με συζήτηση στρογγυλής τραπέζης, όπου ο κ. Νικόλας Βουλέλης, ο κ. Μιχάλης Μητσός και ο κ. Γιώργος Μπράμος μίλησαν για την αντιμετώπιση της Γενοκτονίας από τα ελληνικά μέσα ενημέρωσης, την υποβάθμιση ή και απουσία του γεγονότος, σε αντίθεση με τον ευρωπαϊκό Τύπο.

Μπορούμε να σημειώσουμε τα ακόλουθα ζητήματα που κυριάρχησαν, συνολικά, στην Ημερίδα: Πρώτον, τη γενική συμφωνία πως η Γενοκτονία των Εβραίων αποτελεί γεγονός που δεν έχει βρει τη θέση που απαιτείται στη συλλογική μνήμη της χώρας. Και κοινή ήταν η συμφωνία ότι χρειάζονται συγκεκριμένες ενέργειες από πλευράς του ελληνικού κράτους, με ιδιαίτερη έμφαση στην εκπαίδευση.

Δεύτερον, την επισημάνση ότι το Ολοκαύτωμα αποτελεί μνήμη και κληρονομιά όχι μόνο για τον εβραϊκό λαό, αλλά για ολόκληρη την ανθρωπότητα.

Τρίτον, την ανάδειξη των δεσμών, αλλά και των διαφορών, του αντισημιτισμού με συγγενή φαινόμενα όπως ο ρατσισμός, η ξενοφοβία και ο εθνικισμός. Επισημάνθηκε ότι ενώ υπάρχει ένα κοινό ιδεολογικό υπόστρωμα σε όλες αυτές τις στάσεις, ο αντισημιτισμός συνιστά φαινόμενο που τις υπερβαίνει, βαθύτερη στάση, που ριζώνει στο υποσυνείδητο. (Αποσπάσματα από την "Αυγή", 21/05/05)

Στην έναρκτήρια συνεδρίαση παρέστησαν μεταξύ άλλων εκπρόσωποι της Γερμανικής Πρεσβείας, της Πρεσβείας του Ισραήλ, ο πρόεδρος του ΚΙΣ κ.ά.